

Kalendář svátků a významných dnů (2012-2013)=5773

Roš ha-šana (Nový rok)

Připadá na první den židovského měsíce tišri a je prvním dnem židovského kalendářního roku. Podle gregoriánského kalendáře připadá na rozhraní měsíců září-říjen. Je počátkem deseti dnů pokání (*Jamim nora'im*), které vyvrcholí na Jom Kipur - Den smíření.

Jedním z nejvýznamnějších prvků tradiční bohoslužby je troubení na šofar, beraní roh. Židovský Nový rok, na rozdíl od Jom kipur, se neobejde bez svátečních jídel. Med a jablka symbolizují naději a tradiční novoroční pozdrav *Šana tova u-metuka*, tedy sladký nový rok.

Nový rok připadá na 1.-2. tišri 5773 (17.-18. 9. 2012).

Jom kipur (Den smíření)

Jedním z nejdůležitějších předpisů na Jom kipur je půst, drží se od západu slunce do setmění následujícího dne. Příkaz lze porušit v případě ohrožení života. Půst se také nevztahuje na děti. Roš ha-šana a Jom kipur jsou označovány jako Vysoké svátky.

Jom kipur oslavíme 10. tišri 5773 (26. 9. 2012).

Sukot (Svátek stánků)

Sedmidenní poutní svátek, který následuje po Jom kipur, je oslavou sklizně úrody. Staví se provizorní přístřešky, tzv. *suky*, které symbolizují pobyt Izraelitů v poušti při cestě z egyptského otroctví. Liturgie předepisuje při ranní bohoslužbě uchopit tzv. *arba minim*, čtyři druhy: lulav (palmovou ratolest), etrog (citrusový plod), hadas (myrtu) a aravu (vrbu), a zamávat jimi na všechny světové strany. Každá z těchto rostlin má symbolický význam.

Sukot připadá na 15.-22. tišri 5773 (1.-7. 10. 2012).

Bezprostředně po sukot následuje svátek Šmini aceret (8. 10.) a Simchat Tóra (9. 10.)

Chanuka (Svátek světel)

Osmidenní svátek připomínající znovuzasvěcení jeruzalémského chrámu. Ve 2. stol. př. obč. I. syrský král Antiochus Epifanes IV. znesvětil jeruzalémský chrám obětováním prasete, což vedlo k vypuknutí Makabejského povstání. Po vítězství Makabejských byl chrám očištěn a na místě zapáleno svícen, jež hořel 8 dnů, ač olej měl stačit jen na den jeden. Tento zázrak dal svátku jméno Svátek světel. V rodinách se zapalují osmiramenné svícny, jedí se jídla, která obsahují olej: placky, koblíhy.

Chanuku slavíme od 25. kislevu do 3. tevetu 5773 (9.-16. 12. 2012)

Tu bi-švat (Nový rok stromů)

Jarní svátek, který oslavuje nově vznikající život, v Izraeli je zvykem sázet stromy. Je zvykem jíst 15 druhů ovoce např. datle, fíky, svatojánský chléb.

Připadá na 15. švat 5773 (26. 1. 2013).

Purim (Svátek losů)

Nejveselejší svátek v židovském liturgickém roce. Oslavuje záchranu Židů v Perské říši před Hamanem. Název *Purim* připomíná metání losů, kterým chtěl Haman určit vhodný den zamýšleného masakru. O tomto svátku se předčítá Kniha Ester. Pořádají se karnevaly a jí se speciální pečivo nazývané *Hamanovy uši*.

Purim je 14. adaru 5773 (24. 2. 2013).

Pesach (Svátek nekvašených chlebů)

Osmidenní poutní svátek, který se vztahuje k odchodu Židů z Egypta. Po deseti ranách, jež seslal Bůh na Egyptany, když faraon odmítal propustit Židy ze svého područí, konečně dostali souhlas k odchodu. Po celou dobu svátku se jí pouze nekvašené pečivo - macesy. Oslavě předchází půst prvorozených, je nutno připravit i dům, který se musí očistit od *chamecu* (všeho kvašeného a kynutého). Pro stravování o Pesachu platí ještě

přísnější pravidla než v průběhu roku. V předvečer svátku se koná rodinná oslava (*seder*), při které se předčítá *Hagada* (příběh o východu z Egypta).

Pesach připadá na 15.-22. nisan 5773 (26. 3.- 2. 4. 2013).

Šavuot (Svátek týdnů)

je také poutním svátkem, slaví se 7 týdnů po Pesachu. Je slavností sklizně, kdy se přinášely do chrámu obětiny prvního ovoce. Synagogy jsou zdobeny zelenými větvíčkami, aby se zdůraznil zemědělský význam svátku. O tomto svátku se slaví i darování Tóry na hoře Sinaj. Protože Tóra je přirovnávána k mateřskému mléku, ze kterého pramení moudrost, je zvykem jíst mléčná jídla: tvarohové koláče, palačinky s tvarohem apod.

Šavuot slavíme 6.-7. sivanu 5773 (15.-16. 5. 2013).

Tiš'a be-av (devátý av)

se vztahuje ke zboření jak prvního (roku 586 př. o. l.), tak i druhého jeruzalémského chrámu (roku 70 obč. l.). Tento den je dnem půstu a je spojován s mnoha tragediemi v historii židovského národa. Odedávna je však také spojován s nadějí v obnovu národa.

Půst letos připadá na 9. av 5773 (27. 7. 2013)